

Čistě

V jednoduchosti je síla. Vyvýšené obrubníky nejsou jen kus betonu - slouží k sezení, nesou v sobě funkční a efektní osvětlení a také vysílače bezdrátového internetu.

Za designem do parku

Je to zelená pauza mezi nekonečnými ulicemi. Hráli jsme si tu jako děti, znali každé křoví i neoficiální zkratky. A jednou sem budeme chodit krmit obligátní ptáčky. **TEXT DAVID KARÁSEK**

Dnes se podíváme na typ veřejného prostoru, který asi všichni důvěrně známe. Je jím městský park. Potřeba parku vznikla přirozeně, protože město dokáže být při vši své živoucí přitažlivosti pěkně tíživé a lidé to cítili od nepaměti. Jen se podívejme, jak zvláště, ale přitom tak přirozeně působí obrovská zelená plocha Central Parku uprostřed sebevědomého

urbánního organismu Manhattan. Dnes bych se chtěl zaměřit na městský park v kontextu nejameričtějšího českého města – Zlína.

Z CENTRA AŽ K LESU

Tohle město, jak každý ví, je v mnoha ohledech v Česku unikátní. Je to jediné větší město, které nevyrostlo přirozeně v průběhu staletí ale bylo z větší části vyprojektováno ani ne

„Park známe všichni důvěrně. Jeho potřeba vznikla naprosto přirozeně, protože město

dokáže být při vši své živoucí přitažlivosti pěkně tíživé a lidé to cítili už od nepaměti.“

David Karásek, designér a spolujednatel mmcite

před sto lety v souvislosti s bouřlivým rozvojem firmy Baťa. V plánech moderních architektů samozřejmě od počátku figuroval městský park. Jeden z nich, který si přiblížíme se jmenuje Gahurův prospekt. Jeho role byla v rámci nového Zlína vždy vyjímečná, monumentální osa kolmo křížující hlavní zlínskou třídu a stoupající až někam nahoru k lesu. Ukončena jednou z nejkrásnějších

budov ve Zlíně, a sice střídme monumentálním památníkem Tomáše Bati, postaveným po jeho tragické smrti. Tento odkaz měl být v době komunismu pochopitelně zapomenut čemuž měla pomoci socha Klementa Gottwalda okupující tento prostor desítky nesvobodných let.

PARK NEBO NÁMĚSTÍ?

Dnes je všechno jinak a díky úspěšně provedené zásadní revitalizaci je to jedno z nejcharakterističtějších míst současného Zlína. Není to úplně park v klasickém slova smyslu se zelenými plochami a vzrostlými stromy, jedná se spíše o zelené náměstí obklopené rušnými komunikacemi. Přiléhá těsně k budově Kulturního a univerzitního centra od slavné rodačky Evy Jiřičné a svoje charisma čerpá z prvků, kterých si zřejmě ani nevšimnete když kolem projedete po rušné Třídě Tomáše Bati, páteří celého města. Autoři ze studia Ellement totiž k projektu přistoupili sofistikovaně a velmi současně. Původně nevzhledný trávník přerušeny nepřijemnými asfaltovými cestami a zbytek po soše komunistického prezidenta mírně promodelovali, což jim umožnilo křížující cesty zaříznout do terénu. Vyvýšené obrubníky, které tím přirozeně vznikly, se staly sedacími prvky a nesou v sobě nejen funkční a přesto efektní osvětlení ale taky vysílače bezdrátového internetu.

NEČEKANÉ ZKLIDNĚNÍ

Vedení pěšin odkazuje na původní řešení dochované v horní části Gahurova prospektu. Mezi nimi jsou travnaté plochy mírně vybouleny, což nejen skvěle vypadá, ale zároveň tato modelace funguje jako částečná protihluková bariera. Záměr se jednoznačně povedl, neboť jakmile

to počasí dovolí, je pobytový trávník okamžitě plný relaxujících lidí. Většinou studentů, univerzitní centrum a knihovna je hned naproti. Krásný příklad jak přinést život tam kde se dříve jenom spěchalo, jako by se chodci chtěli vyrovnat projíždějícím autům. Skupinky mladých lidí vypadají na zeleném trávníku jako dokonalá proměnlivá sousoší. Skutečné umělecké dílo zde ovšem taky nechybí. Zcela v duchu tohoto projektu je jím socha-nápis od významného brněnského konceptualisty Jiřího Valocha. Větu „Pokaždé jiná slova“ si

CO DĚLÁ PARK PŘÍJEMNÝM

Pokud chceme, aby lidé trávili ve veřejném prostoru co nejvíce času, je nutné jim k tomu vytvořit odpovídající podmínky. Kromě stylu je to i vynikající ergonomie, jako je tomu třeba u laviček preva urbana, které vychází z estetiky klasického zahradního nábytku a vnáší atmosféru pohodlí a soukromé zahrady i do veřejných prostor. Nebojí se jich, neboť je překvapivě odolná a díky propracované ergonomii neobyčejně pohodlná. Varianta s ocelovým roštem ukazuje zajímavou proměnu vzhledu a rozšiřuje variabilitu jejich užití.

přečtete a nemůžete se nezamyslet. Střídmost, jednoduchost, neokázalost, přesto však jednoznačná neobyčejnost.

TRADIČNÍ I NOVÉ

Mladí autoři ze studia Ellement se trefili. Není divu, že s tímto projektem nejen porazili své konkurenty z veřejné soutěže, ale získali i řadu ocenění. Je to zároveň jeden z nejméně publikovaných českých projektů veřejného prostoru v zahraničním odborném tisku. Ukazuje, že i u nás vznikají velmi současné a kvalitní realizace schopné srovnání se světem. Není to však jediný zajímavý nový park ve Zlíně. Šikmo přes křižovátku najdete Komenského park, rozlohou větší a charakterem tradičnější. Při nedávné a opět velmi povedené rekonstrukci prostor neuvěřitelně ožil, ubylo starých stromů, přibýly nové. Velkokorýsá elipsa hlavní parkové cesty obtáčí nově postavený univerzální altán.

MĚSTO OŽIVÁ PARKEM

Místo sevřené hlavními zlínskými dopravními tepnami nyní funguje jako oblíbený cíl zlínských obyvatel, trvalých i dočasných, kterými jsou studenti místní univerzity. Autor Pavel Mudřík společně s krajinnými architektky Zdeňkem Sandlerem a Václavem Babkou důsledně pracovali s odkazy na klasickou typologii staveb a řešení – altán, sloupová galerie, celooceľové lavičky v zahradním stylu. V podstatě vše, co je zde použito, jakoby jste důvěrně znali, přesto celek působí svěže a velmi současně. Oba nové zlínské projekty znovu připomínají, jak je městský park pro každé město důležitý a že se vyplatí věnovat mu pozornost. Sami návštěvníci a uživatelé obou popsaných míst by vám to jistě potvrdili.

FOTO MMCITĚ A ARCHIV

+ DALŠÍ INFO ON-LINE } Zajímá vás, co vše patří do veřejného prostoru a jako to může vypadat? Jděte na www.mmcite.com